

Thema 4 Stadslandbouw

Datum: Feb2022

Van: Voedselraad Ede

Status: Versie 3.0

De Voedselraad heeft zich als 4de thema verdiept in Stadslandbouw

Het ging daarbij om beantwoording van onder meer de volgende vragen:

- Welke problemen en uitdagingen spelen in relatie tot dit thema?
- Welke activiteiten worden al in de gemeente Ede en regio Foodvalley ondernomen? Welke partijen zijn daarbij betrokken? Wat zijn de effecten van deze activiteiten?
- Welke oplossingsrichtingen zijn mogelijk?
- Welke rol kan de gemeente Ede daarbij spelen?

Dat hebben we gedaan door analyse van:

- Update van initiatieven (zie: <https://eetbaarede.nl/stadslandbouwkaart/>)
- Resultaten Foodfloor 14 oktober over Stadslandbouw
- Actuele ontwikkelingen StadslandbouwNederland

In dit document worden al deze resultaten op een rij gezet als basis voor een nadere analyse en advies richting de Gemeente Ede.

Focus Voedselraad

In de bijeenkomst van september hebben we als Voedselraad besproken welke focus we binnen dit thema willen leggen. Daarbij kwamen we er op uit dat we ons vooral willen richten op sociaal/maatschappelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld buurttuinen en start-ups die in Ede zijn gevestigd en gezonden duurzame producten voor lokale markt produceren.

1. Welke problemen en uitdagingen ?

Brainstorm Voedselraad Sept2021

In eerste brainstorm binnen de Voedselraad van Sept2021 zijn de volgende knelpunten genoemd:

1. Beschikbaarheid van grond. Ook op lange termijn.
2. Vervuilde grond. Hoe faciliteren? Bodenmonsters?
3. Welke faciliteiten kan gemeente leveren? BV houtsnippers, water, hekwerk, maar ook grondmonsters/onderzoek vervuilde grond
4. Voorwaarden gemeente voor toewijzing grond o.m. in bestemmingsplannen.
5. Continuïteit van initiatieven. Afhankelijkheid van enkele personen.
6. Continuïteit beheer en oplevering van grond als initiatief stopt. (zorg van gemeente).
7. Kwaliteit van de omgeving van de initiatieven?
8. Contactpersoon Stadslandbouw binnen de gemeente?
9. Rechtsvorm van initiatieven. Roep van gemeente om een stichting op te richten om beheer o.m. goed beheer van grond te borgen. Hoe initiatieven daarbij ontzorgen? Kan Smaakstad een rol spelen?
10. Hoe voldoende financiering van initiatieven organiseren? Ede Doet-bonnen meer benutten?
11. Hoe samenwerking met de gemeente verbeteren? Via wijkbeheerder gaat langzaam omdat er intern terug gekoppeld moet worden.
12. Stadslandbouw wordt niet mee genomen bij (her)inrichting van wijken

13. Stadslandbouw mogelijkheden (fruitbomen etc.) worden niet meegenomen bij herinrichting wijken.
14. Hoe bewoners bij initiatieven betrekken?

FoodFloor 14/10/2021

Zie ook: <https://eetbaarede.nl/2021/10/15/verslag-foodfloor-edde-als-eetbare-stad/>

De presentatie van Arnold van der Valk tijdens de FoodFloor heeft de volgende inzichten opgeleverd:

- Stadslandbouw kun je op verschillende manieren definiëren. Je kunt er naar kijken vanuit oogpunt van verschillende functies die het kan vervullen, vanuit benutting van de grond en vanuit productie in en om de stad. Sta hier niet te lang bij stil, maak helder wat jullie onder stadslandbouw verstaan en ga hiermee aan de slag,
- Stadslandbouw is een goed medicijn voor kwalen van onze tijd o.a. gezondheid/obesitas, armoede, inclusie, productie voor voedselbank, ontmoeting, integratie, stress/zorg, educatie, versterking stad/waterberging, etc. Stadslandbouw zien als een sociaal project.
- Nieuwe verdienmodellen denkbaar bv help mee in de tuin en aan het einde van de dag een gezonde maaltijd als beloning. Kan gezinnen met weinig budget helpen om gezond te eten en mee te draaien in de community op de tuin.
- De dynamiek rondom Stadslandbouwinitiatieven is erg groot (komen en gaan). Hou hier in je gemeentelijke beleid rekening mee.
- Amsterdam: elke kind heeft in zijn basisschooltijd recht op een tuintje.
- Bedenk dat de aantrekkingskracht van een buurt groter wordt als hier een stadslandbouwinitiatief succesvol is. Het economisch effect kan groot zijn (huizen worden duurder).
- Huidig risico: gemeente ziet buurttuinen als potentieel bouwterrein voor nieuwe huizen omdat dit meer oplevert. Kunst om ook andere sociale maatschappelijke waarden zichtbaar en meetbaar te maken.
- Ga als bewoners van Ede na wat jullie willen en neem initiatief. Kijk niet direct naar de gemeente om initiatief te nemen. Organiseer het zelf.
- Bedenk: Stadslandbouw is niet enige oplossing; kan stedelijke omgeving niet volledig voeden!

Tijdens de FoodFloor hebben de volgende 10 initiatieven zich gepresenteerd.

1. De vrolijke pastinaak
2. Buurttuin Rubenstraat
3. Buurtspeeltuin Eetbaar groen
4. Voedselrijk (Voedselbos)
5. Mijn Tuin, Jouw Tuin (CHE)
6. CSA De Wilde Peen
7. Streekwaar
8. Urban Funghi
9. Microgreens Holland
10. Eerlijke eten uit de streek

Uit deze presentaties kwamen de volgende aandachtspunten naar voren:

- Moeilijk om grond en ruimte te vinden om initiatief te starten. Vraag de gemeente om hiervoor zoveel mogelijk ruimte te bieden.
- Ondersteun ook boeren die de omslag willen maken van dierlijke naar plantaardige productie.

- Gemeente stelt eisen aan juridische borging van buurttuinen via een Stichting (o.a. De wilde pastinaak). Dat is voor buurtinitiatieven lastig zelf te organiseren.
- Doe het vooral samen! Ga vanaf de start zoveel mogelijk mensen mobiliseren.
- Benut de Ede Doet bonnen voor financiering.
- Benut de wijkbeheerder. Ga met hem/haar in gesprek hoe gemeente kan helpen.
- Blijf de buurt erbij betrekken en nodig ze regelmatig uit.
- Wees niet bang om de tuin open te stellen. Geen hekwerk. Dit weert mensen af. Geef de hele buurt de mogelijkheid om er gebruik van te maken en geef ze daarmee inspiratie. Je bent zelf slechts de gastheer.
- Werk samen met andere partijen voor bv doen van onderzoek, educatie, delen van de groente (voedselbank).
- Er staan in Ede ook oude panden leeg. Kunnen we deze niet voor 'vertical farming' gebruiken. Microgreens heeft bijvoorbeeld mobile systemen die zo opgepakt en ergens anders geplaatst kunnen worden.

Living Lab Stadslandbouw als kans voor WFC

In 2018 is er door Stichting Smaakstad samen met Stadslandbouw Nederland een Living lab georganiseerd over de kansen van Stadslandbouw bij de inrichting van het WFC terrein (<https://eetbaarede.nl/2018/02/01/verslag-living-lab-31-januari/>). Hieruit kwamen de volgende aanbevelingen naar voren:

- Zorg voor flexibiliteit, in regelgeving en inrichting, zodat de ruimte op verschillende manier kan worden gebruikt.
- Geef als gemeente duidelijkheid over de mogelijkheden voor ondernemers. Zijn er bijvoorbeeld mogelijkheden voor het produceren en verkopen van voedsel of juist voor het geven van rondleidingen en voorlichting.
- Integreer wonen en stadslandbouw, zorg dat de leefbare wijk het uitgangspunt is.
- Betrek bewoners, zorg voor een platform voor inspraak/meespraak.
- Zorg dat "leren" mogelijk wordt door het mee te nemen in de procesaanpak, integreer mogelijkheden om te leren in alle onderdelen, zoals de stadslandbouwprojecten.
- Zorg in samenwerking met bestaande kennisinstellingen voor een kenniscentrum stadslandbouw.
- Zorg voor een structurele plek waar basisscholen kunnen werken in een moestuin en MBO'ers kunnen helpen.
- Vraag aan bewoners service kosten (service investering) om bij te dragen aan een groene (eetbare) omgeving.
- Creëer ruimte voor stadslandbouw: zorg structureel voor voldoende grond en middelen.

Notitie EetbaarEde 2017

De kerngroep EetbaarEde (later opgegaan in Stichting Smaakstad) heeft al in 2017 een notitie getiteld 'Stadslandbouw in Ede: hoe nu verder' geschreven over de svz van Stadslandbouw in Ede. Bijna alle knelpunten die in deze notitie worden genoemd lijken op dit moment nog van toepassing.

- Beschikbaarheid van grond: onduidelijkheid over status en beschikbaarheid
- Dynamiek buurtuinen (komen en gaan)
- Behoeftte aan community building Stadslandbouw
- Financiering van initiatieven

De notitie is volledig als bijlage bij dit document gevoegd.

2. Welke activiteiten worden al ondernomen, met welke partijen en met welk resultaat?

Landelijk

- Stadslandbouw Nederland actualiteit <https://stadslandbouwnederland.nl/actueel/>, o.a. Webinar over financiering van initiatieven
- Stadslandbouw Nederland lokaal beleid: <https://stadslandbouwnederland.nl/links/beleid/lokaal/>
- Stadslandbouw Nederland verhalen: <https://stadslandbouwnederland.nl/links/verhalen/>
- MAEX Platform Voedsel van dichtbij. Impact / sociale handprint van voedselinitiatieven zichtbaar maken. <https://maex.nl/voedselvandichtbij/#/home>
- Groenblauwe netwerken van veerkrachtige steden - Stadslandbouw: <https://nl.urbangreenbluegrids.com/agriculture/>
- Programma Jonge Leren Eten en Schooltuinieren (zie ook succesfactoren binnen en buiten de school) <https://www.jonglereneten.nl/inspiratie/moestuiniieren-op-basisschool-en-bso-hoe-pak-je-dat-aan-terugblik-gezonde-school-congres>
- Alliantie Schooltuinen . Een schooltuin voor ieder kind. <https://alliantieschooltuinen.nl/>
- Programma Voedselbosjes van IVN: <https://www.ivn.nl/voedselbosjes>

Succesfactoren binnen én buiten de school

Tijdens de workshop werd ook besproken wat de succesfactoren zijn om te starten met het schooltuinieren. Hierbij werd er onderscheid gemaakt tussen succesfactoren binnen én buiten de school:

Succesfactoren binnen de school (FLOW)

1. **Flexibel** omgaan met lesstijd en lestof
2. **Leuk** vinden om buiten te ontdekken (ervaringsgericht leren)
3. **Ouders** en grootouders enthousiasmeren, zodat zij meehelpen met het onderhoud van de moestuin.
4. **Willen:** wil je als school echt moestuinieren met de kinderen? Wordt dit idee ondersteund door de directeur en het lerarenteam?

Succesfactoren buiten de school (GROW)

1. **Goede** professionele begeleiding, bijvoorbeeld een moestuincoach, zodat er een plan op maat komt om van jouw moestuin een succes te maken.
2. **Ruimte** bieden: financieel, fysiek, logistiek. Is er een plek waar je een succesvolle tuin kunt onderhouden?
3. **Ondersteunen:** ook buiten de lessen moet je de tuin onderhouden, zoals in de schoolvakanties. Wie gaat dat doen?
4. **Waarmaken** met elkaar.

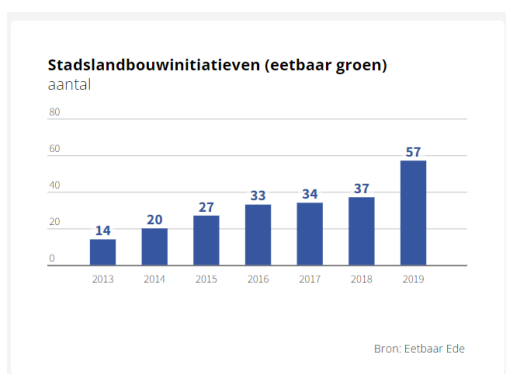
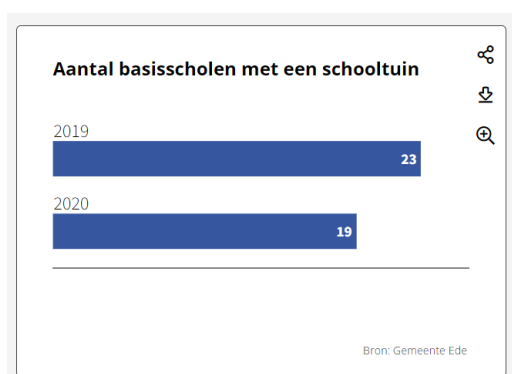
Regionaal

- Visie op Food in de FoodValley https://www.regiofoodvalley.nl/fileadmin/regiofoodvalley.nl/documenten/Samenvatting_Voedselvisie_versie_16dec2015_lage_resolutie_beveiligd_DEF.pdf
- FoodValley NL <https://www.foodvalley.nl/> Stadslandbouw niet expliciet een thema.
- Regio Foodvalley Stadslandbouw als onderdeel van thema Korte ketens, maar geen separaat doel. <https://www.regiofoodvalley.nl/projecten/korte-voedselketens>
- Stichting Landschapsbeheer Gelderland Traject Levend Landschap voor de vergroening van het landschap met aanbod aan cursussen en mogelijkheden om voorstellen in te dienen <https://www.landschapsbeheergelderland.nl/gemeente-edel/> en <https://www.landschapsbeheergelderland.nl/wp-content/uploads/20190524-Levend-Landschap-Ede-2019-2021.pdf>

Lokaal

- Gemeente Ede: zoekterm Stadslandbouw levert alleen een hit op over moestuinbakken: <https://www.ede.nl/meedoen-en-meepraten/moestuinbak>
- Living Lab als kans voor het WFC: <https://eetbaarede.nl/2018/02/01/verslag-living-lab-31-januari/>
- Alle lokale initiatieven zijn in kaart gebracht op de Stadslandbouwkaart van Ede. Hier zijn ook verhalen van de verschillende initiatieven te vinden <https://eetbaarede.nl/stadslandbouw/>
- Input voor Voedselraad van Klarien Klingen van de Wilde Peen. Rol gemeente: biedt ruimte voor agro ecologische initiatieven, toegang tot grond faciliteren en waarderen van initiatiefnemers! Zie de bijlage

Ede in cijfers

3. Welke oplossingsrichtingen zijn mogelijk?

- Faciliteer de toegang tot grond en zorg er zoveel mogelijk voor dat in de verschillende wijken hiervoor grond beschikbaar is. Neem daarin ook de mogelijk van het openbaar groen mee.
- Maak als gemeente duidelijk bij wie een initiatiefnemer terecht kan met vragen. Benoem een contactpersoon bij de gemeente. Is nu onduidelijk.
- Maak als gemeente helder welke procedure gevolgd moet worden bij het opstarten van een nieuw initiatief.
- Zorg er voor dat wijkbeheerders dit soort initiatieven ondersteunen en faciliteren (moestuincoach).
- Maak helder aan welke voorwaarden voldaan moet worden. Welke eisen en richtlijnen worden gesteld. Hou dit zo laagdrempelig mogelijk.
- Zorg er voor dat Stadslandbouw wordt meegenomen bij verschillende beleidsterreinen o.a. gezondheid, klimaat, duurzaamheid, sport & beweging, korte keten, educatie, upgrade wijk, inclusiviteit, productie, binding in de wijk, etc.

- Zorg er voor dat Stadslandbouw en de initiatiefnemers de waardering krijgen die ze verdienen gezien de meerwaarde die dit voor de voedselstrategie van de gemeente Ede oplevert.
- Stimuleer het gebruik van Ede Doet bonnen voor opstarten van initiatieven.
- Leg vast dat ieder kind op de basisschool recht heeft op een moestuin. Onderzoek waarom het aantal schooltuinen is afgenomen.
- Stimuleer en faciliteer het gebruik van de MAEX index Voedsel van dichtbij om de meerwaarde van initiatieven zichtbaar te maken.
- Onderhoud de Stadslandbouwkaart en benut deze voor andere doeleinden zoals bijvoorbeeld een jaarlijkse fiets- en wandeltocht langs de initiatieven om deze te promoten en in het zonnetje te zetten.
- Zorg er voor dat de initiatiefnemer elkaar regelmatig treffen en zo ook elkaar kunnen helpen om de initiatieven verder te brengen.

BIJLAGE: Input Voedselraad Klarien Klingen van De Wilde Peen

Mail van 25-10-2021

Als natuurinclusieve boeren die middenin de maatschappij staan delen wij graag onze visie als input voor de Voedselraad. Anouk Clabbers ontving al een filmpje van drie minuten waar Maria van de Wilde Peen een paar ideeën aandraagt aan de gemeente. Hier een paar aanvullingen op schrift.

Ruimte voor agroecologie

Agro-ecologie is een ecologische benadering van de landbouw waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de natuurlijke hulpbronnen en diensten, zonder deze te beschadigen. Naast de ecologische aspecten worden ook de sociale aspecten van het landbouwsysteem integraal meegenomen. Ede leent zich bij uitstek voor agroecologie: een gemeenschap die zeer betrokken is bij het buitengebied, door roots van oudsher en ook door nieuwe belangstelling van mensen om zich te verbinden met hoe voedsel wordt geproduceerd. Agroecologische initiatieven, zoals biologische boerderijen, zoals community landbouw initiatieven en zoals biodiverse plekken waar voedsel of bloemen worden geproduceerd die open gesteld zijn voor publiek lenen zich uitstekend voor deze behoefte aan verbinding.

Grondbeleid

De druk op grond is hoog. Stikstof, biodiversiteit, infrastructuur, bouw opgaves, en landbouw, iedereen heeft meer ruimte nodig. Waar grond transacties worden overgelaten aan de grillen van de markt vergroot dat de druk op grond, door speculatie op landbouwgrond (voor wonen, voor zonnepanelen) worden prijzen onbetaalbaar voor gewone landbouw, met als gevolg dat er korte termijn landbouw wordt gepleegd: zo snel mogelijk zoveel mogelijk mest plaatsen en niet: investeren in het Bodemleven (dat vraag om langere termijn denken en financieren). De gemeente heeft hier bij uitstek de rol om te zorgen dat maatschappelijke opgaven worden vervuld: zo goed mogelijk redden van biodiversiteit, water vasthoudend vermogen van de grond verhogen door meer organische stof in de bodem, het bodemleven faciliteren waarvan wij afhankelijk zijn voor onze gewasgroei, de bovengrondse biodiversiteit waarvan wij afhankelijk zijn voor bestuiving, en zorgen voor een leefbaar bestaan voor onze duurzame boeren.

Nieuwe boeren

Er zijn zat mensen die boerderijen willen overnemen of die zelfs willen starten als nieuwe boer. **Twee dingen zijn daarvoor nodig: toegang tot grond en waardering.** De meeste kinderen die de bedrijven van hun ouders niet willen overnemen doen dit omdat ze zagen dat hun ouders keihard werkten voor weinig geld én weinig respect kregen vanuit de maatschappij. Agroecologische boeren ervaren het tegendeel: veel mensen vinden het fantastisch wat zij doen en zijn blij met hun rol als duurzame voedselproducent. Consumenten verbinden zich dan ook graag aan agroecologische initiatieven via (oogst)aandeelschap, door mede (voor) te financieren, of door iedere week op de fiets producten te komen kopen op de boerderijen. Deze maatschappelijke waarde, de verbinding van inwoners met het buitengebied op een positieve manier, is niet in geld uit te drukken. **Het vraagt wel om een actief beleid: benoem agroecologische initiatieven als waardevol.** Geef aan dat naast de kilo's die er worden geproduceerd in het buitengebied ook biodiversiteit wordt 'geproduceerd', mooie biodiverse agrarische plekken waar je welkom bent. Benoem die waarden en geef de ondernemers die zich hiervoor inzetten de credits die zij verdienen.

BIJLAGE

Datum: 11 februari 2017

Stadslandbouw in Ede: hoe nu verder?

De afgelopen paar jaar heeft de kerngroep EetbaarEde met ondersteuning van de gemeente Stadslandbouw in Ede op de kaart gezet. Zie: <https://eetbaarede.nl/stadslandbouw-projecten/>. Er zijn echter meer impulsen nodig om Stadslandbouw verder tot een succes te maken.

Wat verstaan wij onder Stadslandbouw?

Stadslandbouw is het duurzaam telen, oogsten en afzetten van plantaardig en dierlijk voedsel in of in nabijheid van de stad. Stadslandbouw kan in de vorm van een onderneming (profit en non-profit) of als vrijetijdsbesteding plaatsvinden: van streekproducten tot buurttuin of moestuin. Kenmerkend is dat Stadslandbouw een actieve bijdrage levert aan de lokale economie, aan de sociale kwaliteit en aan het algemeen welbevinden en de gezondheid van mensen.

Wat is er tot nu toe gerealiseerd?

In totaal zijn er momenteel ruim 30 activiteiten in de gemeente Ede die als Stadslandbouw aangemerkt kunnen worden. Het gaat daarbij om moestuinen van VAT, verschillende buurtmoestuinen, kruidentuinen en buurtboomgaarden, een wijngaard en locaties waar de dieren centraal staan zoals de stadsvarkens, de bijenhof en het natuurbeheer met schapen en runderen. De initiatieven voltrekken zich vooral in het maatschappelijke domein. Nieuwe voor de lokale economie relevante initiatieven zijn tot nu toe niet of nauwelijks op gang gekomen.

Welke impulsen zijn tot nu toe gegeven?

De verschillende initiatieven zijn door de kerngroep EetbaarEde ondersteund met een website, een kaart met lokale initiatieven, een maandelijks spreekuur, Stadslandbouwavonden voor de nodige kennisdeling en inspiratie en een WhatsApp-groep. Ook de gemeente Ede heeft hierin geïnvesteerd door inzet van capaciteit en middelen in het kader van het programma Food, folders en brochures, Stadslandbouwboarden op potentiële locaties, een loket voor ondernemers, de betrokkenheid van wijkregisseurs en door het beschikbaar stellen van basis faciliteiten w.o. wateraansluiting, hekwerk, etc.

Welke knelpunten doen zich voor in het maatschappelijk domein?

De afgelopen jaren zijn er in verschillende buurten enthousiaste buurtmoestuinen gestart. Het bleek echter moeilijk om het enthousiasme voor meerdere jaren vast te houden, onder meer vanwege:

- a) De inzet op vrijwillige basis is onzeker en biedt geen meerjarige commitment.
- b) De tijdelijk beschikbare grond is (opeens) niet meer beschikbaar; er wordt vervolgens geen alternatief geboden.
- c) Verschillen van opvatting over de doelen, opzet en organisatie rondom een tuin. Organisatiegraad en coördinatie biedt onvoldoende continuïteit.
- d) Te weinig kennis/ervaring bij betrokkenen over het telen van planten; na een slechte oogst is het enthousiasme snel weg.
- e) Onduidelijkheid over de beschikbare grond en de status hiervan.

Welke knelpunten doen zich voor in het economische domein?

Via het spreekuur en de FoodFloor zijn geregeld jonge en maatschappelijke verantwoorde ondernemers met een goed idee langs geweest. De realisatie bleek echter nog niet zo simpel en het is dan ook (nog) niet altijd gelukt. Daarbij doen zich vaak de volgende knelpunten voor:

- a) Het opzetten van een Stadslandbouw-initiatief vraagt veel meer dan het opzetten van regulier bedrijf. Het vraagt om samenwerking in de keten en andersoortige partijen w.o. bijvoorbeeld de zorg, de overheid, supermarkten, etc. Daarnaast is ook andersoortige kennis nodig. Denk bijvoorbeeld aan marketing, PR en logistiek.

- b) De initiatiefnemers brengen vaak geen geld mee. Het is bijna onmogelijk om financiering te krijgen voor dit soort 'risicovolle' initiatieven.
- c) Het blijkt in de praktijk erg moeilijk om een goede locatie te vinden, waar met relatief weinig middelen gestart kan worden.
- d) De initiatiefnemers hebben doorgaans onvoldoende brede kennis en kunde in huis om het initiatief tot een succes te maken (zie ook a)
- e) Ondanks de ondersteuning die wordt geboden weten 'de pioniers' elkaar nog onvoldoende te vinden en te ondersteunen.

Wat is er nu nodig?

Zowel de maatschappelijk als voor de lokale economie relevante initiatieven lijken te stagneren. Om de gemeenschappelijke ambities op het terrein van Stadslandbouw te halen zijn nieuwe impulsen nodig. Hiervoor lijken drie soorten maatregelen belangrijk. Maatregelen op het terrein van 1) locatie/beschikbare grond, 2) vergroten van kennis en kunde en 3) coördinatie en makelaarschap.

Ad. 1. Locatie/beschikbare grond

Vanaf de start van Stadslandbouw in Ede is er discussie geweest of er voldoende grond beschikbaar is en zo ja waar? In de praktijk bleek dit een continue discussie, die uiteindelijk weinig nieuwe locaties heeft opgeleverd. Voorstel daarom is nu om een ruime locatie te zoeken waar een 'Stadsboerderij' (zowel planten als dieren) wordt gestart. De Stadsboerderij is het centrum van Stadslandbouw in Ede. Hierin komt alle kennis en kunde op het terrein van Stadslandbouw bij elkaar en treffen Edenaren elkaar tijdens de streekmarkt met lokale producten.

Startende jonge ondernemers kunnen bij de Stadsboerderij kleinschalig en voor een afgebakende periode starten/oefenen met een nieuw Stadslandbouw-initiatief. Zo mogelijk is er ook ruimte gereserveerd voor kleine stadslandbouwinitiatieven/moestuinen (niet voor ondernemers), zoals bijvoorbeeld begeleid moestuinieren, individueel of als groep voor mensen die dat niet kunnen of willen in de eigen buurt, een pluktuin en/of voedselbos. Daarbij gaat het vooral om gezondheid en/of sociale doelstellingen.

Het gemeentelijk loket Stadslandbouw opereert ook vanuit deze locatie en treedt daardoor op als makelaar tussen vraag en aanbod voor zowel maatschappelijke/commerciële initiatieven: ondernemerschap en gemeentelijk beleid komt via dit loket ook bij elkaar.

Gezien de ambities van het World Food Centrum (WFC) lijkt een locatie in de nabijheid hiervan een goede optie om nader te onderzoeken. Andere locaties zijn echter ook goed denkbaar.

Ad 2. Vergroten van kennis en kunde

Het middelbaar en hoger beroepsonderwijs is i.v.m. het vergroten van de kennis en kunde een belangrijke partner van de Stadsboerderij. Er wordt in samenwerking met betrokken partijen een ondersteuning structuur ingericht om de kennis en kunde op het terrein van Stadslandbouw te vergroten. De ondersteuningsstructuur krijgt vorm door de aanstelling van een Stadslandbouwondersteuner. Daarbij kan worden gedacht aan:

- Spreekuur en Informatiepunt Stadslandbouw;
- Begeleiding en ondersteuning van initiatiefnemers;
- Verbinden van partijen in de keten;
- Cursussen/workshops/bijeenkomsten.

Ad. 3. Coördinatie/makelaarschap

Er wordt een kwartiermaker aangesteld. Deze kwartiermaker heeft de volgende opdracht:

- Verkennen van de mogelijkheden van een Stadsboerderij in de gemeente Ede
 - > Nadere verkenning van ambities en activiteiten
 - > Nadere verkenning van potentiële partners
 - > Nadere verkenning van het businessmodel
 - > Verkenning van de potentiële locaties.
 - > Verkenning naar potentiële jonge ondernemer die hiervan gebruik willen maken.

====